

מעדני אשר

גיליון ת"ד

(שנה ט')

פרשת תרומה תשע"ב

י"ל ע"י

מכון "מעדני אשר"

**איך מותר להניח ספר תורה פסול בארון קודש?
הרי אסור להניח בארון דבר שאינו קדוש כספר כשר?
בפרשתו כ"ה כ"א ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך.**

הנה נתקשו הראשונים עיי' רש"י רמב"ן מדוע נכפל הציווי להניח את העדות בארון, הרי כבר כתוב בפסוק ט"ו ונתת אל הארון את העדות אשר אתן אליך, עיי' מה שתמצאו.

ובאור החיים שמות פרק כ"ה **תירץ** ע"פ מה דאמרינן בגמ' ברכות ח' ע"ב מנחות צ"ט ע"ב שהלוחות ושברי לוחות מונחים בארון, לזה אמר ב' פעמיים, אחד כנגד הלוחות השלימים, והב' כנגד השבורים.

ובאמרי אמת מגור הובא בספר ליקוטי יהודה **הקשה**: מדוע מרמז כאן קודם שחטאו על שברי הלוחות, ודיה לצרה בשעתה, ומדוע בשעת ציווי עשיית הלוחות והכנסתם לארון כבר מרמז על שבירתם.

ומתוך האמרי אמת: דכיון דקימ"ל דאין מורידים מקדושה חמורה לקדושה קלה, ולכן אם היה נעשה הארון מתחילה רק כדי להכניס שם לוחות שלימות היה אסור להכניס לארון שברי לוחות, שלגבי הלוחות השלימות הם נחשבים קדושה קלה, לכן מרמז כאן הפסוק שהם צריכים להתנות מתחילה בשעת עשיית הארון להכניס גם את שברי הלוחות וגם הספר תורה.

הנה **קימ"ל** אור"ח סימן קנ"ד ארון קודש שמניחים בו את הספר תורה הוא קדוש ואין לאכסן בו כל חפץ אחר בעל קדושה פחותה ממנו, כגון חומשים וסידורים.

יש **לחקור** ספר תורה שנפסל האם מותר להניחו בארון קודש או דילמא אסור דמוריד מקדושה את הארון קודש.

הנה בשו"ת **נודע ביהודה** מ"ק אור"ח סימן ט' מביא בתחילת דבריו כי תלמיד חכם בשם הר"ר יעקב טען שמוותר להניח ספרי תורה פסולים בארון קודש, כשם שהניחו את הלוחות השבורות בארון, שיועד ללוחות השניות שלמות היו.

אך דחה התלמיד **חכם ראייה** זו: משום שהלוחות היה מעשה אלוקים המה ומחמת קדושתם הנשגבה הניחום בצוותא עם הלוחות השלמות, א"כ אין להביא ראיה שמוותר להניח ספרי תורה פסולים בארון הקודש.

אבל הנודע ביהודה כתב דאינו דחייה: דא"כ איך ילפינן בגמ' מנחות צ"ט ע"ב מהא דשברי לוחות מונחים בארון, דחייבים להיזהר בכבוד תלמיד חכם ששכח תלמודו, מאי הראיה מהלוחות שהיו מעשה אלוקים לתלמיד חכם, אלא ש"מ דלא מחלקינן.

אבל הנודע ביהודה כתב **דמטעם אחר אין להביא ראיה משם**: דארון מתחילה נעשה ע"מ להכיל את ספרי תורה הפסולים, משא"כ בארון קודש שעשו להניח ספר תורה כשרים.

ומסיק: דאף דמצד הדין אין מניעה להניח את ספר תורה הפסולים, דנשארים בקדושתם, מ"מ אסור לעשות כן משום חשש שמא בטעות יקראו בהם ונמצאו הרבים באים לידי מכשול.

ובשו"ת בנין ציון סימן צ"ז כתב דתמוה על הנודע ביהודה שלא ראה דבספר חסידים סימן תתקל"ד כתב וז"ל לוחות ושברי לוחות מונחים בארון אם יש ספר תורה פסולים יניחם עם הכשירים, כפי שהלוחות הראשונים והשניים היו מונחים בארון כך גם מותר להניח ספרי תורה פסולים בארון, ומסיק דליכא למיחש שמא יקראו בהם דיכול להניחם בצד במקום שלא יטעו לקרות בהם.

ודחה הבנין ציון את דחיית הנודע ביהודה ששם מתחלה נעשה גם לשברי לוחות והוי כמו התנה משא"כ בספר תורה פסול: לענ"ד אין זה תשובה דעל"פ מדצוה הקב"ה להשים השברים אצל הלוחות בארון אחד מוכח דלהשברים קדושה כמו להשלמים וא"כ ה"ה בס"ת, ועוד כיון דכבר נהגו העם להשים הס"ת הפסולים אצל הכשרים בארון הקדש הוי כמו התנה בתחלה גם בארון הקדש כמו גבי ארון דלוחות.

ובשו"ת אמרי יוסף ח"ג סימן ב"ד נשאל אם מותר להניח ספר תורה פסול חוץ מארון קודש אם לא הויא הורדה מקדושה וכתב דמותר משום דחיישינן שמא יקרא בהם, ועוד דמעיקר הדין ספר תורה פסול טעון גזירה א"כ לא הויא הורדה מקדושה.

מטעמי אשר – בענין קדושת ספר תורה פסול

האם לגבי שבועה עם נקיטת חפץ אפשר להישבע בספר תורה פסול? ה"י שרה תשס"ז
ספר תורה פסול שנפל האם צריך להתענות? נציבים תשס"ה

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנדיב הנכבד
הרב **יצחק משה צימרמן** שליט"א לונדון
לרגל יומא דהילולא רבא
של הגה"ק כ"ק האדמו"ר בית ישראל מגור זי"ע
החל בבי' אדר ת.נ.צ.ב.ה.
יהא רעוא שזכותו הגדולה של בעל ההילולא
תגן עליו ועל בני ביתו ויוצי"ח להתברך בשפע חיים וברכה והצלחה

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרב גדליה מרדכי שטרן שליט"א ירושלים
לרגל שמחת נשואי בנו
הבה"ח נתנאל שמחה ניי"ו עב"ג
בת הרב אלהן ליפשיץ שליט"א בי"ב במוז"ט
ולעיי"נ אמו ה"ה
מרת חוה רחל ב"ר שמועון זאב ע"ה
נפטרה כ"ח אדר א' תשע"א ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנדיב הנכבד
הרב **יחיאל מיכל הלוי טאובר** שליט"א
מאנסי
לעילוי נשמת חמותו
האשה החשובה מרת **צפורה** ב"ר שמואל ע"ה
נפטרה ו' אדר ת.נ.צ.ב.ה.

**תלמיד חכם שעבר אירוע מוחי רח"ל ושכח את כל הלימוד
האם צריך לכבדו כאילו לא שכח כלום?**

הנה איתא בגמ' ברכות ח' ע"מ ב', וכן מנחות צ"ט ע"ב הזהירו בזקן ששכח תלמודו מחמת אונסו, דאמרין לוחות ושברי לוחות מונחות בארון.

וברש"י ברכות ח' עמוד ב' שחלה, או שנטרד בדוחק מזונות, הזהירו בו לכבדו.

ובשל"ה מסכת שבועות הגה פרק תורה אור ס"ק י"ד **כתב דבר נפלא בענין זה:** דהנה איתא בגמ' עירובין נד ע"מ א' אילו לא נשתברו הלוחות היו לומדין תורה ולא היו שוכחין, וזהו הענין שאמרו הזהירו בזקן ששכח תלמודו, שהרי שברי לוחות מונחים אצל הלוחות, כלומר, הוא אינו חייב בשכחה, כי השכחה באה מסיבת שברית הלוחות.

מעדני אשר: אבל אם הוא גרם שישכח כגון שהסיח דעתו בכוונה מזה בכה אופן לכ"ע אינו צריך לכבודו וכמבואר בגמ' יומא ל"ח ע"ב דמורידין אותו מגדלותו.

יש לחקור זקן ששכח תלמודו האם יש חיוב לכבדו כאילו לא שכח או דילמא יש חיוב לכבדו אבל לא כאילו לא שכח כלל.

הנה הקהלות יעקב בספר אמרות משה סימן מ"ב אגרות ורימות הקהלות יעקב **כתב** לא נתבאר כמה יש לכבדו אי כמקודם או כבוד בעלמא.

וכתב דאיתא בגמ' מנחות צ"ט ע"מ א' תני רב יוסף מלמד, שהלוחות ושברי לוחות מונחין בארון, מכאן, לתלמיד חכם ששכח תלמודו מחמת אונסו, שאין נוהגין בו מנהג בזיון, והנה זה ברור שאין הכוונה כאן על בזיון ממש, דלמה יעלה על הדעת שיבזהו, אלא על כרחק באו לומר שיש לכבדו, ומיהו עדיין אין מוכח מזה שיעור הכיבוד, דיש לומר שאם אין מכבדים כבתחילה קרי ליה מנהג בזיון.

ובירושלמי מו"ק פרק ג' הלכה א' איתא דזקן ששכח תלמודו נוהגין בו כקדושת ארון, ובקרבן עדה שם כתב דנוהגין בו כבוד כקדושת הארון שעשה משה ששברי הלוחות היו מונחים בו

ומביא דבמאידי ברכות ח' ע"מ ב' כתב וז"ל זקן ששכח תלמודו מחמת אונסו מזהירים אנו שלא לנהוג בו בזיון אלא שנכבדהו כאלו לא שכח אמרו חכמים לוחות ושברי לוחות מונחות בארון, ע"ש מה שהארין לפני דברי הנודע ביהודה דלעיל.

והנה בשו"ת אמרי יושר להגאון רבי מאיר אריק זצ"ל חלק ג' בהגהות על הש"ס פסחים ס"ח ע"ב **מיישב לפי דברי גמ' הנ"ל קושיא חמורה:** דאיתא בגמ' פסחים ח' ע"ב רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עגלא תילתא, אמר אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא, עכשיו אחר מתן תורה אין הרבה יוסף, והקשה הבאר היטב אור"ח סימן תצ"ד והלא רב יוסף היה עניו, שאמר סוטה מ"ט ב' לא תתני ענוה דאיכא אנא, ואיך היה מתפאר בתורתו.

ומתרץ הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל ע"פ מה דמבואר בגמ' נדרים מ"א דרב יוסף חלה ושכח תלמודו, א"כ מן הסברא לא היה חיוב לכבדו דהרי שכח תלמודו ומה איכפת לנו מה שהיה פעם, אלא חז"ל למדו מה ששברי לוחות מונחים בארון, שיש לזהר בכבודו של זקן ששכח תלמודו, נמצא דאם לא היום זה שניתנה תורה שממנו למדים שצריך לכבד זקן ששכח תלמודו, לא היה לו כל חשיבות שהרי שכח והרינו ככל עם הארץ בשוק, ורק מחמת יום זה יש לי חשיבות אע"פ שאינו יודע מה שלמדתי, ויש עוד הרבה פירושים בגמ' הנ"ל ואין להאריך.

**מדוע רק בארון היה איסור להוריד את הבדים
בשעה שאין נושאים אותה ולא בשאר כלים?**

בפרשתן כ"ה ט"ו **בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו.**

יש להקשות: מדוע רק בארון נאמרה איסור זה שאסור להוריד את הבדים, ומדוע לא נאמרה בשאר כלים, דהנה במזבח כתוב כ"ז ז' והיו הבדים בשאת אותו, וכן בשלחן כ"ה ה' משא"כ בארון הבדים הם קבועים בו תמיד כך מקשה בחזקוני בפרשתן, וכן במשך חכמה בפרשתן, וכן בקדושת לוי בפרשתן.

איכא כמה תרוצים:

א. על פי המדרש שהארון רומז לכתר תורה שהוא מונח לכל הרוצה ליקח, והנה התלמיד חכם צריך סעד לתומכו שיהא עשיר מטיל מלאי לכיסו וכתודוס איש רומי, ובזה תורתו מתקיימת, וכן אמרו בגמ' יומא ע"ב ע"ב על הארון, כתוב דברים י' א' "ועשית לך ארון עץ" וכתוב שמות כ"ה י' "ועשו ארון עצי שטים", מכאן לתלמיד חכם שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו, ולזה באו הבדים, שלעולם הבדים הם המחזיקים בה, הם הסומכים ידי התלמיד חכם, שהוא הארון לעדות ה' ותורתיו, ומהראוי שיהיו תמיד אוחזים בארון הברית "לא יסורו ממנו" וכמו שהפליגו חז"ל בירושלמי פרק ז' דסוטה הלכה ד' לא למד, ולא לימד לא שמר ולא עשה ולא היתה בידו להחזיק והחזיק, הרי זה בכלל "ברוך" לכן באו הבדים קבועים בו תמיד, כך תירץ במשך חכמה בפרשתן.

ב. הנה נודע שיטת הרמב"ם דצריך להדליק הנרות גם ביום שזהו בכלל הטבת הנרות לדידיה, ושיטתו מושכלת, דכמו שאמרו בגמ' שבת כ"ב ע"מ ב' וכי לאורה הוא צריך אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל, ולהראות כי הוא אין צריך להאור רק שזה חוק דתי הוצרך להדליק גם ביום, כמו שהדלקה ביום אינו להאיר כן ההדלקה בלילה, שלשניהם ענין אחד, כן הארון שהוא נושא את נושאי סוטה ל"ה ע"מ א' ואין הבדים לשאת אותו, שהוא נושא את עצמו, כי הוא משכן כבוד הנושא העולמים, לכן צוה כי הבדים בל יסורו ממנו, להורות כמו שאין ענין להבדים בעת היותו מונח באוהל מועד, ככה בשעה שנושאים אותו על הכתף אין זה ענין הנצרך להכבוד הנשוא כביכול, לכן לא יסורו הבדים ממנו תמיד, כמו שהנרות דולקים תמיד, משא"כ בשאר כלים לא היו צריכים את זה, כך תירץ במשך חכמה בפרשתן.

ג. על פי הפשט אין צורך בבדים אלו להסירם כי אין בהם שום טירוד ודוחק בהם לפי שהם בקדש הקדשים שאין יוצא ונכנס בו רק כהן גדול ד' פעמים ביום אחד בשנה, אבל במזבח הנחשת הנתון בחצר שהכל נכנסין ויוצאין בו אם יהיו הטבעות תדיר בו יהיו טרודין ודוחקין הנכנסים והיוצאין לפיכך אין צריך שיהיו שם אלא בשעת המסעות כדכתיב והיו הבדים בטבעות וגו' בשאת אותו, כך תירץ בחזקוני שמות פרק כה

ד. ע"פ מה שכתב החינוך מצוה צ"ו לפי שהארון משכן התורה והיא כל עיקרנו וכבודנו, ונתחייבנו לנהוג בו כל כבוד וכל הדר בכל יכלתינו, על כן נצטוינו לבל נסיר בדי הארון ממנו, פן נהיה צריכים לצאת עם הארון לשום מקום במהירות, ואולי מתוך הטרדה והחפזון לא נבדוק יפה להיות בדיו חזקים כל הצורך, ושמא חס ושלום יפול ואין זה כבודו. אבל בהיותם בו מוכנים לעולם ולא יסורו ממנו, נעשה אותן חזקות הרבה ולא יארע תקלה בהן לפי הנ"ל אתי שפיר, מעדני אשר, ובספר הנפלא לב טהור לירידי הגאון רבי אבינו פרנס שליט"א האריך בזה בדברים נפלאים.

האם צריך להקפיד לאפות לבד חלות בערב שבת לכבוד שבת?
בפרשתן כ"ה ל' ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד.

הנה איתא בגמ' ב"ק פ"ב ע"א דאחד מהתקנות שתיקן עזרה שתהא אשה משכמת ואופה.

הנה בגמ' אינו מבואר באיזה יום מיירי ונחלקו המפרשים בפירוש כוונת הגמ'.

דבמאירי שם כתב שתהא אשה משכמת ואופה באיזה יום שתאפה בכדי שבזמן שיבאו עניים לפתח לא יהיו נדחים מצד שאין הפת אפוייה.

אבל בשיטה מקובצת שם הביא בשם ה"ר יהונתן ז"ל שכתב וז"ל ושתהא אשה משכמת ואופה יש מפרשים בכל יום כדי שתהא פת מצויה לעניים המחזרים על הפתחים, ויש מפרשים משכמת ואופה ביום ששי בשבת לכל ימות השבוע כדי שתהא פת מצויה לעניים לכל ימי השבוע, וק"ו להדיט מלחם הפנים שהיו נאכלים לשמונה ימים.

הנה איתא ברמ"א אור"ח סימן רמ"ב נוהגין ללוש כדי שיעור חלה בבית, כדי לעשות מהם לחמים לבצוע עליהם בשבת ויר"ט, והוא מכבוד שבת ויר"ט, ואין לשנות.

וכתב בבאיור הלכה שם ויש לזה רמז בכתוב והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו את אשר תאפו אפו וגו' משמע דיש לאפות בע"ש להכין לשבת גם בזמן הגמרא היה מנהג קבוע לזה כמו שהביא המ"א, ובעו"ה היום התחילו איזה נשים להשביט המנהג ההוא ולוקחין מן האופה ולא שפיר עבדי דמקטינים בזה כבוד שבת.

ובחיי אדם חלק ב-ג הלכות שבת ומועדים כלל א כתב דהמנהג בכל ישראל לאפות לחמים לכבוד שבת, ומלבד הטעם כדי שתטול האשה חלה, שבערב שבת נברא אדם הראשון שהיה חלתו של עולם, עוד טעם אחר כדי לאכול פת ישראל, ולכן הנהגין לאכול פת פלטר של נכרי בחול, מכל מקום יש ליזהר שבשבת יאכל דוקא פת של ישראל.

ויש שכתבו שהיא מכבוד שבת לאפות את הלחם בערב שבת, כדי שיהא חם בשבת, דוגמת לחם הפנים שנאפה בערב שבת ואין ראוי לאפותו ביום חמישי, כן כתב בארחות חיים, וכן בכלבו שם וכן סידור יעב"ץ מוסד השבת.

ובשו"ת אור לציון להגר"ץ אבא שאול ח"ב פמ"א א' כתב דבזמננו שאופין במאפיות חלות מיוחדות לכבוד שבת, אין צריך להקפיד לאפות חלות בבית לכבוד שבת, ומה שהמ"ב קרא תגר דוקא בזמננו שהיו לוקחים מן האופה לחם רגיל אך בזמננו שיש חלות מיוחדות לשבת אף במאפיות והן מעולות בטיבן ובטעמן שפיר יש בזה כבוד שבת וא"צ לאפות בבית.

אבל יש שתמה על דבריו: דאין הטעם של כיבוד שבת שאם החלות מעולות בטעמן או פגומות בטעמן אלא כיבוד שבת הוא מה שאופין בבית ומכבדין את השבת והוא גמג' קידושין מ"ב השתא בשלוחו מקדש בו מבעיא אמר רב יוסף מצוה בו יותר מבשלוחו כי הא דרב ספרא מחרין רישא רבא מלח שיבוטא ועיין רש"י מצוה בו וכו' דכי עסיק גופו במצוות מקבל שכר טפי, ובתוס' ר"י הזקן מצוה בו כל מצוה שמוטלת עליו יעשה בגופו ולא ע"י שליח ופלא שהביא דוקא כבוד שבת לדוגמא, וזה שאומר שאותן נשים שאינן אופות לכבוד שבת ואינן מטריחות לכבוד השבת חסר בכיבוד שבת, כן מקשה בשו"ת משנה הלכות חלק ט"ו סימן צ"ה.

כמה ימים היה מותר לאכול את לחם הפנים?

הנה איתא בפירוש המשנה לרמב"ם מסכת מנחות פרק ב לחם הפנים אינו נאכל אלא ביום השבת בלבד, כלומר כל יום שבת כמו שבאר הכתוב ביום השבת ביום השבת יערכנו.

ובתו"ט פ"ב מ"ב תמה עליו וז"ל ולא הבינותי ראייה זו שהרי זה על הסידור נאמר.

ומסיק התוספת יו"ט: לכן נ"ל דילפינן לה מדכתיב ואכלהו במקום קדוש כי קודש קדשים הוא לו, ומדקרייה קדש קדשים איכא למילף דזמן אכילתו נמי כאכילת קדש קדשים שהוא ליום ולילה.

ומביא ראייה: מהא דתנן במשנה מנחות פרק י"א משנה ז' שחל להיות יום כיפור בשבת מתחלקות החלות לערב, ואיך מותר לאכלם שלא בזמנם, אלא ש"מ שמוצאי שבת נמי הזמן דנאכלין ליום ולילה.

וכתב בחק נתן מנחות י"ג ע"ב דליכא לדחות ראייה הנ"ל דמשום דלא אפשר לאוכלן ביום מפני התענית לכך חשיב לילה זמנן, דמנא לך הא.

ומחדש החק נתן: דמיסתבר שהרמב"ם נמי חזר בו וסבירא ליה שנאכל ליום ולילה, והראיה לזה שהרי בחיבורו לא ביאר כלל מזמן אכילת לחם הפנים ואם איתא דיש לזה זמן חלוק משאר קדשים היה לו לפרש, ולא מיסתבר לומר שסמך על מה שכתב בחבורו על פירוש המשניות דאין דרכו בזה, אלא ש"מ שחזר בו.

וברבינו יונה אבות פרק ה' משנה ה' כתב חידוש גדול ותמוה: על הא דאיתא במשנה שם דלא נמצא פסול בלחם הפנים וז"ל לא ביוצא ולא בלינה שהיו צריכים לאכול אותו בשבוע שאחר השבת שהסירוהו ואם נשאר לשבוע אחרת הוא נפסל ולא אירע להם תקלה מעולם.

וכן כתב חידוש זה: ברבינו יונה מעילה ט' ע"א שלחם הפנים נאכל משבת לשבת.

הנה בשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ב סימן נ"א הקשה על הרבינו יונה ממשנה מפורשת מנחות ט"ז ע"א דאיתא דאם הקטיר אחד מן הביכין לאכול ב' סדרים למחר נעשה פגול, הרי שנפסלו בלינה למחרתו.

ומתריץ: דלחומר הקושיא יש לדחוק ולפרש אליבא דידהו, ולומר דהכוונה של למחר הוא למחר לאחר זמן, דומיא דכי ישאלך בנך מחר, והיינו שכיוון לאכול הב' סדרים לאחר זמן אכילה, לשבוע האחרת, או שנפרש הכוונה של למחר דר"ל שכיוון לאכול למחרתו מזמן האכילה, שו"ת אגרות משה חלק קדשים וטהרות סימן יא.

מעדני אשר: יש להעיר מהא דאיתא במשנה משנה מסכת מנחות פרק יא משנה ט' שתי הלחם נאכלות אין פחות משנים ולא יתר על שלשה כיצד נאפות מערב יום טוב ונאכלות ביום טוב לשנים חל יום טוב להיות אחר השבת נאכלות לשלשה לחם הפנים נאכל אין פחות מט' ולא יתר על אחד עשר כיצד נאפה בערב שבת ונאכל בשבת לתשעה חל יום טוב להיות ערב שבת נאכל לעשרה שני ימים טובים של ראש השנה נאכל לאחד עשר ואינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב, ואם אפשר לאכול שבוע ימים, א"כ יש עוד שבוע.

מכתבים למערכת

מדוע אם המשאל היה עם השואל בשעת שאלה אין צריך השואל לשלם

מה שהקשתם בשם הראשונים ואחרונים מה הסברא שאם בעליו עמו בשאת שאלה פטור השואל, ותרצתם בארבע אופנים.

הבה"ח אהרן אלמר נ"ו ישיבת אור ישראל לצעירים

נראה לתרץ, ע"פ מה שכתב בקהלת יעקב ב"ק סימן ל"ב בגדר שומר שמשר לשומר דהרי על הבעלים יש חוב שמירת ממונם שלא יזיק, וכאשר מסרו את ממונם לשומר הם סילקו עצמם מהשמירה כיון שכעת הממון נמצא בחזקת שימור אצל השומר, מימילא כאשר בעליו עמו אז אין השומר מקבל על עצמו שמירת נוקן מפני שהיא סומך על הבעלים וכיון שהשומר לא קיבל על עצמו שמירה אז הבעלים לא נפטרו וחובי שמירה נשאר עליהם.

מדוע מענישים בשמים על עבירות הרי בעליו עמו פטור אף בפשיעה

מה שהקשתם בשם האור החיים הקדוש מדוע מענישים בשמים על עבירות הרי בעליו עמו פטור אף בפשיעה, והרי הקב"ה עם כל יחודי, א"כ הרי בעליו עמו ותרצתם בכמה אופנים.

הגאון רבי דוד לייזניץ שליט"א ראש כולל היכל התלמוד ת"א

מה שתרצתם בשם השובש אהלים פ"ת וי"ד דבמוק בידים לכ"ע חייב אף בעליו עמו, א"כ מי שעושה עבירות הוא מויק בידים לכן ליכא פטור של בעליו עמו, יש להעיד הרי מענישים גם על שם ואל תעשה בביטול תורה או בביטול מצות עשה, דלא הויא מויק בידים.

הרב שמוען מיכאל יואב ווערטרהיים שליט"א ברנבול

נראה לציין מה שראיתי כמדומני בילקוט הגרשוני שהמליץ על זה הפוסק גם כי אלך בגני צלמות "עבירות" לא אירע רע "מהעונש" כי אתה "הקב"ה" עמדי, א"כ הרי בעליו עמו ופטור.

יולדת שנוסעת לבית חולים בשבת האם מותר לה לומר תפלת הדרך

מה שדנתם בשם הפוסקים בחולה שיש בו סכנה הנוסע ביום השבת הוא ומלווי לבית חולים שבעיר רחוקה, אם צריכים להתפלל תפלת הדרך כדרך שהיו מתפללים אם היו נוסעים ביום חול, או דילמא שאני שבת שאסור לשאל בה צרכיו, ותפלת הדרך הרי שאילת צרכיו היא, על כן אין לאומרה בשבת וי"ט.

הגאון רבי יהושע העשיל פאדווא שליט"א מאנטשטטר

נראה להעיר, דיש חיוב להתפלל שיגיע למחוז חפצו דאם לא יגיע למחוז חפצו הרי חילל את השבת שלא לצורך.

הרב מרדכי יצחק אנסי שליט"א בארא פארק מח"ס בדרך המלך

נראה לציין דבספרי בדרך המלך הבאתי בשם ספר שערים מצוינים בהלכה סימן ס"ח ס"ק א' וכן בשם שו"ת כצל החכמה ח"ק ה' סימן מ"א דכיון דנוסע שיעור המחייבת בתפלת הדרך וכיון שמתר לו לנסוע בשבת צריך לומר תפלת הדרך ואין זה בכלל בקשת צרכיו בשבת.

איך מותר לאשה לבקש בקשות אחרי הדלקת נרות בשבת הרי אסור לבקש בקשות בשבת

מה שהקשתם בשם אחרונים על הא דנהגו הנשים להתפלל בקשות לאחר הדלקת נרות של שבת, וקשה איך מותר הרי בהדלקת נרות מקבלת עליה את השבת כמביאר בדברי הרמ"א סי' רס"ג סוף ו' וממילא אם חשיבא לגבי דידה כיום שבת כיצד תבקש, הרי אסור לבקש צרכיו בשבת, ותרצתם.

הרב חנוך איזנברג שליט"א פתח תקוה

מה שהבאתם בשם כמה קוראים לתרץ ע"פ מה שכתבו התוס' כתובות מ"ז ע"א דתוספת שבת ביום רק לאיסור מלאכה בלבד, וא"כ אתי שפיר דמותר לבקש בקשות בתוספת וקוראים אחרים תרצו ע"פ מה דמבואר בש"ע אור"ח סימן שמי"ב שכל הדברים שאסורים מדברי סופרים לא גזרו עליהם בבין השמשות והוא שיהא שם דבר מצוה, ולפי זה א"ש דלכן כאן לא אסור לבקשת דהויא איסור דרבנן דלא גזרו בית השמשות, יש להעיר מה יענו לערב שחל ביום טוב מדוע מותר לבקש.

תגובות אפשר לשלוח עד ליום ג' בערב בלבד
למכתב: 057-7961607 או למייל: leviber@gmail.com
לבניוויס בכל ענייני המערכת, בטל: 057-3166560
מי שמעוניין להצטרף לאלפי המנויים נא להתקשר למערכת

מדוע מותר להניח על השלחן גבינה עם דגים הרי יש סכנה לאכול דגים עם גבינה

מה שהקשתם לשיטת הפוסקים דיש איסור לאכול דגים עם גבינה מפני הסכנה, דיש להקשות מהא דאיתא במשנה הלוי ק"ג ע"ב דאסור להעלות בשר עם הגבינה על השלחן חוץ מבשר דגים וחגבים שומרת, וקשה מדוע מותר הרי זה סכנה, וחמירא סכנתא מאיסורא, ותרצתם בכמה אופנים.

הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א ח"מ"צ מחזיקי הדת

הרה"ג משה יחיאל הכהן ראטה שליט"א ירושלים
נראה לתרץ, דבדגים וגבינה האיסור רק לאכול ביחד אבל בזה אחר זה אין חשש להכי לא גזרו, דיכול לאכול בזה אחר זה ואין צורך קניט והדחה, אבל בשר וגבינה דאסור לאכול אפילו בזה אחר זה לכן גזרו לא להעלות שניהם על השולחן.

הגאון רבי אלחנן וינד שליט"א אשדוד מח"ס נועם הלכה ד' כרכים

נראה לתרץ, ע"פ מה שכתב בפתחי תשובה יו"ד סימן פ"ו ס"ק ד' דבדיעבד אם נתערב דגים עם חלב לא נאסר, לכן אין צורך היכר, כי לא מצוינו דבעינן היכר על דבר שבדיעבד מותר, ועיין בספרי נועם הלכה בשר בחלב פרק כ"ה.

הרב חנוך בלייער שליט"א ירושלים

נראה לציין דלגבי בשר ודגים על שולחן אחד כתב בשו"ת שבט הלוי ח"ק ה' סימן ק"א דבר פשוט שאין לחוש למה שכתב בדרכי תשובה סי' י"ב בשם ספר קהלי יהודה שאסור להעלות דגים עם בשר בשולחן אחד, וכן הקילו בזה כל הדורות, אבל נהוג הוא שלא מן הרין להביאם בכדרך חומרא.

איך אמרינן בגמרא החש בראשו יעסוק בתורה הרי אסור להתרפאות בדברי תורה

מה שהקשתם בשם אחרונים על הא דאיתא בגמ' עירובין נ"ד ע"ב א' אמר רבי יהושע בן לוי חש בראשו יעסוק בתורה וכו', דיש להקשות איך מותר להתרפאות בדברי תורה הרי אמרינן בגמ' שבעות ט"ז ע"ב אסור להתרפאות בדברי תורה, ותרצתם בכמה אופנים.

הרב ד"ר גדליה מרדכי שטרן שליט"א ירושלים

נהה העולם אמר החש בראשו יעסוק בתורה, ויראה שאין לו ראש, ואין לך על מה לחול הכאבים.
מעדיני אשה: דבר זה היה נהוג לומר הדברי יציב מצאנו ז"ע.

הרה"ג חיים דוד קרוקער שליט"א כולל גור בחוקים מח"ס לקח חיים

נראה לתרץ ע"פ מה שכתב המאירי שבת ס"ז ע"ב דהא דאסור להתרפאות בדברי תורה, ה"מ שאינו עושה שום תרופה חוץ מהתורה, אבל אם עושה תרופה חוץ מהתורה מותר ללמוד נמי לרפואה, לפי הנ"ל א"ש דכאן מייירי שעושה נמי תרופה חוץ מהלמוד.

הרה"ג יעקב ישראל מייזנער שליט"א לונדון

הגאון רבי גמליאל הכהן רבנובין שליט"א בני ברק מח"ס ג'ם אגוד אורי
הרב נפתלי לוי שליט"א ירושלים
נראה לציין דבספר שבט מוסר כתב לפרש דברי הגמ' החש בראשו יעסוק בתורה, היינו שאנ"פ שחש בראשו חייב ליעסוק בתורה וזה מקור לדברי הרמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק א' הלכה ח' שכל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין בעל יסורין ולפי זה שפיר מתורץ הקשיא.

הרה"ג בן ציון מיללער שליט"א ירושלים

נראה לתרץ, דהוא רפואה רוחנית אם פגם בראשו או בשאר איברים יעסוק בתורה ויהיה רפואה רוחנית.

הבה"ח מרדכי פופויר נ"ו ישיבת אור ישראל לצעירים

נראה לתרץ, דבספר תפארת למשה יו"ד סימן קע"ט, וכענין זה מבאי הור"ח בספרו פתח עינים שבעות ט"ז ע"ב מתרץ דדוקא בכמה הבאה ע"י אדם אסור להתרפאות בדברי תורה אבל חולי שכבדי שמים מותר ולכן החש בראשו יעסוק בתורה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנדיב הנכבד
הרב יצחק טנגהויז שליט"א ירושלים
לזיכוי רבבות
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירוה נחת
מכל יוצאי חלציו ויעליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרב משה הרשקוביץ שליט"א בית שמש
לרגל שמחת הולדת בנו נ"ו במז"ט
וברכת מזל טוב לאביו
הרה"ג אברהם שמחה שליט"א
שו"מ בישיבת בעלזא ירושלים
ולחמיו הרה"ג צבי אסטריוכר שליט"א
ר"מ בבית"ד בעלזא בית שמש
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירוה נחת
מכל יוצאי חלציו ויעליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרה"ג שמואל בנימין שיפר שליט"א ירושלים
לעילוי נשמת זקנתו הרבנית הצדקנית
מרת אסתר חנה שרייבר סופר ע"ה
אשת חבר להגה"ק
בעל החשב סופר זעוק"ל
אבר"ק פרשבורג
נפטרה ב' אדר ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הגאון רבי בערל קרניאול שליט"א
ר"מ בישיבת בעלזא טלסטון
לרגל שמחת נשואי בנו
הבה"ח משה יהודה לייב נ"ו עב"ג
בת הרב מאיר יעקב ארנפלד שליט"א
בני ברק
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירוה נחת
מכל יוצאי חלציו ויעליח בכל אשר יפנה